

1 Tesalonaika

Te launiu kaamata Pol e taataa i na tama i Tesalonaika

**Na hakataakoto hakamattua i roto
te launiu nei:**

Na tattara kaamata *1.1*

Te hakattina na tama i Tesalonaika *1.2—1.10*

Te hehekau Pol *2.1—3.13*

Na ora na tama te lotu *4.1—5.22*

Na tattara hakaoti *5.23—5.28*

¹ Teenei helauniu maatou, anau Pol, Sailas ia ma Timoti.

Maatou e tattaa atu te launiu nei i na tama te hare lotu i Tesalonaika raa ia ma na tama tera e hukui ma TeAtua Tamana ia ma TeAriki Jisas Krai raa:

Na mahi ia ma te noho laoi ki nnoho ma kootou.

*Te ora ia ma na hakattina na tama
i Tesalonaika*

² Maatou e hakammaha tahiake TeAtua ma kootou, tena maatou emannatu tahi kootou i na lotu maatou.

³ Maitaname maatou emannatu kootou imua nakaremata TeAtua Tamana taatouraa i na hakattina kootou etauhano te ppena tahi ia ma na laoi kootou eisi ki hehekau na mahi raa ia ma te varatoa hoki kootou teno no hakattari TeAriki taatou Jisas Krai raa.

⁴ Aku taina, maatou e illoa pera ma TeAtua e hihai mahi roo kootou, tena ki hiri hiri kootou ki mee mo tama Aia.

⁵ Maitaname maatou nikouatu te Rono Tauarekaraa ikootou, ia semee ma maatou etattara koi, emeia maatou ehuriatu hoki na mahi TeAnana Tapu ia ma te hakamaoni te Rono Tauarekaraa. Kootou e illoa na tiputipu maatou te saaita maatou ni nnoho ma kootou raa, tena na tiputipu maatou raa eme kitokonaki kootou.

⁶ Kootou e tauttari maatou ia ma TeAriki; ia niaina ma kootou ehakalonollihu mahi roo, emeia kootou etoo koi na tattara tauallekaraa ma te hihia TeAnana Tapu raa e kou atu kootou.

⁷ Ia tena, na tama te lotu i Masedonia laaua ma Akaia raa eme kikkira atu no tauttari kootou.

⁸ Maitaname seai ma ko na tattara koi TeAriki tera kootou etattaraake na tama iroto Masedonia laaua ma Akaia raa, emeia te rono hoki itevahi na hakattina kootou i TeAtua raa ettae na kina hakaatoa. Tena maatou kuse hai mee hoki e lave ki tattara ake i na tama raa,

⁹ maitaname na tama na kina hakaatoa kutattara itevahi na laoi kootou ehuri mai maatou te saaita maatou ni o atu no mmata kootou raa, ia hoki itevahi kootou ni huri no se hihhai ki hamarumaru na hatu tipua raa, tena kootou kimannatu no hehekau tahi ma TeAtua te Tama e ora raa,

¹⁰ tena kunnoho no hakattari te saaita te Tamariki Aia raa e hamai itaha ma te vaelani raa. Jisas te Tamariki Aia raa ko te Tama ni mate no ora muri kitokonaki taatou i taha ma te roto TeAtua tera koi hamai raa.

2

Na hehekau Pol i roto Tesalonaika

¹ Aku taina, kootou e illoa hokkootou pera ma te oo atu maatou raa ni sellano marino.

² Kootou e illoa hoki pera ma maatou ku oti te hakalono llihu, ia ku oti te haru hakahaeo ria i roto Filipai imua maatou nioo atu nottae atu kootou i Tesalonaika. Ia niaina ma etammaki na tama e hakataukaa ma maatou, e meia TeAtua taatou raa e kou mai na mahi ki tattara atu te Rono Tauareka Aia ni kou mai raa.

³ Na tattara maatou e tattara atu kootou raa; maatou se tattara i te vahi na mee essara ia ma na tiputipu sakkino, ia maatou se hahai vi ma ki hai lavvaka na tama.

⁴ Emeia maatou e tattara koi na tattara TeAtua e hihai ma maatou ki tattara raa, maitaname Aia e kite hakamaoni ma maatou e tau te kkave te Rono Tauareka raa. Maatou se hihhai ma ki mee na tama ki hihhia i te vahi maatou, e meia maatou e hihhai ki mee TeAtua te Tama ni hahaaite na tiputipu maatou raa ki hihia.

⁵ Kootou e illoa laoi pera ma maatou se oo atu ma na tattara malliu, ia maatou se tattara uhi uhi atu kootou ma maatou e mannako. TeAtua e kite hakamaoni na tiputipu maatou!

⁶ Maatou se hihhai ma na tama ki hakammaha maatou, hakapaa ma kootou ia ma alaa tama hoki.

⁷ Niaina ma maatou e hehekau pera ma ni aposol Krai, e meia maatou se hihhai ma ki kainno atu na mee i kootou. Ia tena maatou e nnoho taualleka koi te saaita maatou ni nnoho ma kootou raa, essau pera ma te hine e noho hakaraoi ma na tamalliki aia raa.

⁸ E mee maatou e laoi mahiroo i kootou, tena maatou e tanattana ki kou atu kootou te Rono Tauareka TeAtua raa ia ma na ora hoki maatou.

Maatou e hihhai mahi roo kootou!

⁹ Aku taina, kootou kame e mannatu te saaita maatou ni hehekau na mahi roo! Maatou e hehekau te ao ma tepoo kiselavaa maatou te kou atu na hakalono llihu i kootou te saaita maatou nitakutaku atu te Rono Tauareka TeAtua raa i kootou.

¹⁰ Kootou ia ma TeAtua hoki ekkite ma na hehekau ia ma na tiputipu maatou e huri atu kootou raa e taualleka, ettonu, ia seisi na mee e ssara.

¹¹ Kootou e illoa pera ma maatou emee hakaraoi roo kootou hakaatoa pera ma na maatuaraa emee hakaraoi roo na tamalliki laatou raa.

¹² Maatou e tattara hapapurupuru atu, tena ki tattara hakaraoi atu roo kootou, ia maatou e tattara tahi atu hoki kootou ki tauttari na ora tera emee TeAtua ki hihia raa. TeAtua ekanna atu kootou kinnoho ma Aia i te Hakamaatua ana ia ma te maahina Aia raa.

¹³ Ia e isi teeraa hakataakoto hoki tera maatou e hakammaha tahi TeAtua. Te saaita maatou nitattara atu na tattara TeAtua raa, kootou ellono na tattara raa, tena ki too na tattara raa pera ma aaraa nitattara TeAtua, sei ma nitattara na tama koi, tena te hakataakoto naa e hakamaoni. Maitaname TeAtua e hehekau i roto kootou na tama tera e hakattina i Aia raa.

¹⁴ Aku taina, na mee e kapihi atu kootou raa e ssau koi pera ma na mee ni kapihi ake ina hakattina ana TeAtua i roto Judia raa, teenaa ko na tama e hukui ma Jisas Krai raa. Na hakalono llihu na tama kootou raa ni kou atu i kootou raa e ssau pera ma na hakalono llihu na Jiu raa ni kou ake na hakattina ana raa.

15 Na Jiu raa ni taa TeAriki Jisas ia ma na profet TeAtua raa no mmate, tena ki kou mai na hakalono llihu maatou. TeAtua se lavaa roo te hihia ina tama nei! Na tama nei e haeroo i na karemata na tama hakaatoa!

16 Na tama naa e hahaivi hoki ma kippui maatou ki se takutaku ake na tama seai ma ni Jiu raa na tattara tera elavaa te kou ake na ora hakamaoni laatou raa. Ina tiputipu nei, na tama naa e me ki tiaki hakaoti roo na hai sara laatou nippena tahi raa. Tena te saaita nei TeAtua ku huri ake te roto Aia raa i na tama naa.

Pol e hihai ma ki haere no mmata na tama Tesalonaika

17 Aku taina, ite vahi maatou, te saaita maatou ni vvae no mmao itaha ma kootou paa saaita raa, na tinotama maatou raa mmao, e meia na hakataakoto maatou raa emmoe tahi koi ikootou. Maatou se uaua roo ikootou, ia e hainattaa roo maatou te vakkai atu hakaraoi no mmata kootou.

18 Tena maatou e hihhai ma ki vakkai atu kootou. Ellava na vahao anau e hahaivi ma ki haere atu no mmata kootou, e meia Satan e puipui maatou ki se oo atu.

19 Emeia teenaa ko kootou koi, se hai tama hoki peeraa! Maatou e tuunaki kootou, ia maatou e hihhia roo ikootou, tena maatou elavaa te ahu i mua na maihu TeAriki Jisas ina mahi maatou ni huri atu kootou i na hehekau maatou te saaita Aia e hamai raa.

20 Hakamaoni roo, na tattara ahuahu ia ma na hihhia maatou nei e mmoe ikootou!

3

Pol e kaunaria Timoti

¹ Emeia maatou kuse lavaa roo tettaohi te hiooatu maatou nommata kootouraa, tena maaua ma Sailas kumannatu koi ma kinnoho hokomaaua iAtens,

² tena kukaunaria atu Timoti, tetaina taatou tera ehehekau ma maaua itevahi TeAtua ki takutaku atu te Rono Tauareka Kraisraa. Maaua e kaunaria atu Timoti ki tokonaki ki mee na hakattina kootouraa ki ivi,

³ kiselavaa kootou te horomuri emee na hakalono llihu nei. Kootou hokkootou e illoa pera ma na hakalono llihu nei e oomai hoki itevahi TeAtua.

⁴ Maitaname tesaaita maatou ninnoho ma kootouraa, maatou ettattara atu imua pera ma maatou eme kittiri na hakalono llihu; ia tena kootou e illoa hoki pera ma na hakalono llihu raa ni kapihi mai hakamaoni.

⁵ Tera hea anau nikaunaria atu Timotiraa. Te hakataakotora kummaharoo ianau, tena anau kikaunaria atu Timoti kimmata hoki itevahi na hakattina kootouraa. Kimmata kiselavaa te Tipuaraa tetatakore kootou, tena kumee na hehekau maatou raa killano marino!

⁶ Timoti kutae mai hakaraoi, tena aia e hamai ma natattara taualleka itevahi na hakattina iama nalaoi kootouraa. Timoti ettattara mai hoki pera ma kootou emannatu haimahiroo imaatou, tena ma kootou ehihhaaroo kikkite maatou peeraa hoki ma maatou ehihhaaroo kikkite kootouraa.

⁷ Aku taina, maatou e tokonakiraa roo ikootou nohihia ina haeo iama na hakalono llihu

maatou nittiri raa. Na hakattina kootou raa e tokonaki roo maatou,

⁸ maitaname maatou ku ora hakamaoni te saaita nei kame na ora hoki kootou raa ku ttonu roo i te huhukkui kootou ma TeAriki raa.

⁹ Te saaita nei maatou e lavaa te hakammaha ake TeAtua ma kootou. Maatou e hakammaha imua na maihu Tama raa e mee te hihhia maatou e isi i te vahi kootou raa.

¹⁰ Te ao ma tepoo maatou e kainno ake Tama raa ma na hatu manava maatou kilavaa maatou te oo atu no mmata kootou ki tokonaki kootou i te vahi na hakattina kootou raa.

¹¹ Maatou e kainno ake TeAtua te Tamana taatou raa Hokoia ia ma Jisas TeAriki taatou raa ki huri mai he ara peehee maatou e lavaa te oo atu no mmata kootou.

¹² Maatou e kainno ake TeAriki ki tokonaki te laoi kootou i alaa tama raa ki h homo nollahi pera ma na laoi maatou i kootou raa.

¹³ TeAtua e me ki tokonaki na hakattina kootou raa kiivi, tena kootou e me kittonu tahi, ia e me kittapu imua na maihu TeAtua Tamana raa te saaita TeAriki Jisas ia ma na tama e hukku i ma Aia raa hakaatoa e oo mai.

4

Te ora tera TeAtua e hihai

¹ Aku taina, anau e hihai ki hakaoti atu na tattara anau raa pera ma kootou ku oti te illoa na akoako maatou ni akoako atu kootou kinnoho ina ora TeAtua e hihai raa. Kootou e tauttari hakamaoni na ora nei. Ia tena anau e kainno atu kootou i te inoa TeAriki Jisas ki tauhano te tauttari na tiputipu nei.

² Maitaname kootou e illoa na tattara maatou ni tattara atu i na mahi TeAriki Jisas raa.

³ TeAtua e hihai ma na ora kootou raa ki ttapu, tena kootou ki hakattana itaha ma na tiputipu sakkino i te vahi te hai huri raa.

⁴ Kootou kutau te illoa te ora e tapu ia ma te tauareka te nnoho ma na avana kootou raa,

⁵ ia seai ma ki mannako na tinotama alaa tama pera ma na tama ennoho pouri tera se illoa TeAtua raa.

⁶ Iroto na hakataakoto nei, maatou se hihai ma kootou kippena namee essara ia ma ki hailavvaka alaa tama itelotu. Maatou nitattara atu namee nei imua, tena maatou e tattara mahi atu kootou pera ma TeAriki e me ki kou atu na hakalono llihu na tama e ppena na mee nei raa.

⁷ TeAtua se kanna taatou ki tauttari na tiputipu sakkino i te vahi te hai huri, e meia Tama raa e kanna mai taatou ki tauttari na ora e ttapu.

⁸ Ia tena kame hetama ma aia se hihai te akoako nei, tena tetama naa semee ma aia se hihai hetama na tama ite maarama nei raa, e meia aia se hihai TeAtua te Tama nikou mai TeAnana Tapu Aia raa.

⁹ Maatou e me ki tattaa atu na tiputipu te haitaina laoi ma alaa tama. Maitaname TeAtua Hokoia ko na akoako atu avare pera ma ki haitaina laoi ma alaa tama.

¹⁰ Tena kootou e huri ake hakamaoni na tiputipu telaoi raa i na tama telotu i Masedonia raa. Aku taina, maatou e tattara hakapurupuru atu kootou ki huri ake na tiputipu telaoi raa i alaa tama hoki.

¹¹ Kootou ki haate te nnoho hemuu, tena

ku hai na mahi kootou kilollohi na ora kootou hokkootou raa pera ma maatou ni meatu kootou i mua raa.

¹² Tena na tama se hakattina telotura e me kitaualleka ma kootou emee na tiputipu kootou raa. Tena kootou selavaa te kainno huri na mee i alaa tama.

TeAriki e me ki vaakai mai

¹³ Aku taina, maatou e hihhai ma kootou ki illoa te hakamaoni na tama tera ku oti te mmate raa ki selavaa kootou te alloha pera ma na tama se isi na hakattina i roto laaou raa.

¹⁴ Maatou e hakattina pera ma Jisas ni mate no ora muri hakaraoi, tena maatou e hakattina pera ma TeAtua e me ki too Jisas ia ma na tama ku oti te mmate tera e hakattina i Aia raa.

¹⁵ Hea maatou e akoako atu kootou vahao nei raa ko na akoako TeAriki raa: na tama maatou e ora te aho TeAriki e hamai raa selavaa te oo i mua na tama tera ku oti te mmate raa.

¹⁶ Taatou e me killono tereo ekanna, tereo te ensel hakamaatua raa, tena taatou e me killono tepuu TeAtua raa eiri, tena TeAriki Hokoia e me kihamai itaha ma te vaelani. Na tama e hakattina Krai tera ku oti te mmate raa e me ki mahhike no ora i mua;

¹⁷ tena maatou na tama e ora te saaita naa e me ki hakapaa hakaatoa ma na tama naa i roto te pukureurehu raa ki oo nottiri ma TeAriki i te vaelani. Tena maatou e me ki nnoho tahi ma TeAriki.

¹⁸ Ia tena kootou ki tattara hakapurupuru ake alaa tama i na tattara nei.

5

Tanattana te hamai TeAriki

¹ Aku taina, anau se tau te taataa atu ki hakari atu kootou te saaita ia ma ni mee peehee e me ki kapihi mai.

² Maitaname kootou hokkootou e illoa laoi roo pera ma te Aho TeAriki raa e me ki hamai pera ma te tama kairarao e hamai te poo.

³ Te saaita na tama etattara ma, “Na mee hakaatoa emoemmoe laoi koi, ia etaualleka,” tena paa saaita naa koi te haeo naa ku ttiri laatou! Te haeo naa e me ki hakateki mai pera ma na isu te hine ku mee ki mamaoha raa, tena na tama hakaatoa se lavaa te ssao.

⁴ Aku taina, kootou kisennoho iroto te pouri raa, tena kootou kise oho te saaita te Aho naa e tae atu pera ma he tama kairarao raa.

⁵ Kootou na tama hakaatoa ennoho iroto te maahina raa, kootou ni tama te ao. Taatou seai ma ni tama te poo ia ma te pouri.

⁶ Ia tena taatou ki se tumoe mahi pera ma alaa tama raa; taatou ki ara tahi, ia ki se vvare tahi.

⁷ Te poo he saaita na tama e mmoe, ia te poo hoki he saaita na tama e unu no vvare.

⁸ Emeia taatou nitama te ao, tena taatou ki se unu tahi no vvare. Taatou kittaohi mmau na hakattina ia ma na laoi taatou raa pera ma ni popore e ppui na hatahata taatou, tena taatou ki hakattina hakamaoni pera ma ko te uhi te ora e ora tahi raa.

⁹ Te Atua se hirihiri taatou ma taatou ki hakalonollihu te saaita Aia eroto raa, e meia Aia e hirihiri taatou kitoo te ora e ora tahi i na mahi TeAriki Jisas Krai,

¹⁰ te Tama nimate ma taatou kilavaa taatou te nnoho hakapaa ma Aia, niaina taatou koi ora ia ma ku mmate te saaita Aia e me ki hamai raa.

¹¹ Ia tena, hakapurupuru ake alaa tama, tena ku tokonaki alaa tama essau pera ma kootou e ppena te saaita nei raa.

Na tattara poroporo ia ma na tattara taualleka hakaoti

¹² Aku taina, maatou e kainnoatu kootou ki hakammaha na tama e hehekau i kootou raa, na tama tera elollohi ia ma na tama e poroporo atu kootou ite vahi te ora na tama te lotu raa.

¹³ Hakammaha, tena kulaoi na tama naa ma na hakataakoto taualleka, emee na hehekau na tama naa e ppena raa. Kootou ki nnoho taualleka hokkootou.

¹⁴ Aku taina, maatou e meatu kootou ki tattara hakamataku ake na tama se hihhai ki hehekau raa, tena ku tattara hakapurupuru ake na tama e mattaku mahi raa, ia tokonaki na tama e matanaenna e raa, tena ku mee hakaraoi na tama hakaatoa.

¹⁵ Kootou ki mmata hakaraoi ki se hai tama e kou ake te haeo ite tama ni kou ake te haeo aia raa, emeia i roto na hakataakoto kootou raa, kootou ki mannatu kippena na mee taualleka i na tama hakaatoa.

¹⁶ Kootou ki hihhia tahi,

¹⁷ lotu na vahao hakaatoa,

¹⁸ tena ku hakammaha ake TeAtua i namee hakaatoa. Teenei hea TeAtua e hihai kootou kippena i roto na ora kootou ite huhukkui kootou ma Jisas Krai raa.

¹⁹ Auu se hahaiivi ki ppui TeAnana Tapu,

²⁰ ia auu se peesia na tattara taualleka TeAtua raa.

²¹ Haaite te hahaaite na mee hakaatoa, ia ttaohi hea e tauareka raa,

²² tena ku peesia hea e sakkino raa.

²³ Tiaki TeAtua te Tama e kou mai te noho laoi raa ki mee kootou ki ttapu i na mee hakaatoa hakapaa ma na tinotama kootou raa, tena ku hakattana na anana, na hatu manava ia ma na tinotama kootou raa i taha ma na mee sakkino te saaita Jisas Krai TeAriki taatou raa e hamai.

²⁴ Te Tama tera e kanna kootou raa e me ki pena te mee naa, maitaname Aia e hakamaoni.

²⁵ Aku taina, lotu ake hoki ma maatou.

²⁶ Haere lulluu na tama te lotu raa hakaatoa ma te laoi TeAtua.

²⁷ Anau e tattara atu kootou i na mahi TeAriki kippau ake te launiu nei i na tama te lotu raa hakaatoa.

²⁸ Na mahi TeAriki taatou Jisas Krai ki nnoho ma kootou.

Nukumanu
The New Testament in the Nukumanu language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Nukumanu long
Niugini

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nukumanu

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2023-03-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 22 Mar 2023

54439682-f8e2-586d-98e1-295d02f74287